

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

L Ē M U M S Rīgā

Nr. 58

(Prot. Nr.39, 3.§)

2006. gada 21.jūnijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 1591/05/05/4

Par SIA „Neste Latvija” īpašuma nomas

Līguma noslēgšanu ar SIA „Aksioma – R.S.”

Konkurences padome 2005. gada 30. novembrī saņēma SIA „Neste Latvija” (turpmāk – Neste) pilnvaroto pārstāvju ziņojumu par īpašuma nomas līguma noslēgšanu (turpmāk – Ziņojums) ar SIA „Aksioma – R.S.” (turpmāk – Aksioma). Tas nebija pilnībā noformēts saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos”, tādēļ Konkurences padome pieprasīja papildu informāciju (14.12.2005. vēstule Nr. 1814, 16.12.2005. vēstule Nr.1824 (Aksiomai), 06.02.2006. vēstule Nr.221), kas tika saņemta Konkurences padomē 04.01.2006. (reģ. Nr.21), 30.12.2005. (reģ.Nr.1797) no Aksiomas un 17.02.2006. (reģ. Nr.341). Papildinājums 17.02.2006. (reģ. Nr.341) vēstulei Konkurences padomē tika saņemts 22.02.2006. (reģ. Nr.373). Neste pilnvarotie pārstāvji 08.03.2006. (Konkurences padomes vēstule Nr.456) tika informēti, ka par pilna Ziņojuma saņemšanas datumu saskaņā ar Konkurences likuma 16. panta pirmo daļu uzskatāms 2006. gada 22. februāris.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Neste ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003132723 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras vienīgais dalībnieks ir Nīderlandes

kompanija Neste Oil Finance B.V.(no 28.05.2004.) un kuras galvenie darbības virzieni ir naftas pārstrādes produktu ražošana, autodegvielas mazumtirdzniecība, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība, tai skaitā automobiļu degvielas vairumtirdzniecība u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk - VID) 02.02.2004. ir izsniedzis Neste licenci BM Nr. 0000000358 naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai, tai skaitā arī tirdzniecībai degvielas uzpildes stacijās (turpmāk - DUS) Jūrmalā, Kaugurciema ielā 83 un Iecavas novadā, „Krustiņos”. Licences derīguma termiņš ir no 04.02.2004. līdz 04.02.2007. Neste saistītais tirgus dalībnieks ir SIA „Sašķidrinātā naftas gāze”, kurā Neste ir 100% daļu īpašnieks un kuras reģistrētā komercdarbība ir naftas pārstrādes produktu ražošana, rūpniecisko gāzu ražošana. Neste un SIA „Sašķidrinātā naftas gāze” kopīgais neto apgrozījums Latvijā 2004. finanšu gadā bija Ls (**).

Aksioma ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 400003230390 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras dalībnieks ir viena fiziska persona un kuras galvenie darbības virzieni ir automobiļu degvielas mazumtirdzniecība, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. VID 10.06.2004. ir izsniedzis Aksioma licenci BM Nr. 00000000045 naftas produktu mazumtirdzniecībai DUS Iecavas novadā „Krustiņos” un Jūrmalā, Kaugurciema ielā 83. Saskaņā ar VID sniegto informāciju (19.12.2005. vēstule Nr. 13.1.2/34386) licences (spēkā no 14.06.2004.) darbība 31.10.2005. ar VID licencēšanas komisijas lēmumu anulēta uz komersanta iesnieguma pamata. Aksioma apgrozījums Latvijā 2004. gadā no aktīviem, kuri iznomāti Neste, bija Ls (**).

Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 1. punkts nosaka, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16. pantu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu. Neste un Aksioma kopējais apgrozījums, kas aprēķināts saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” prasībām (neņemot vērā Neste mātes uzņēmuma apgrozījumu pasaulē), ir Ls (**), kas pārsniedz Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 1. punktā noteikto. Tādēļ Neste un Aksioma paredzētā apvienošanās ir darījums, par kuru jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

2. Apvienošanās paredzēta, Nestei noslēdzot nomas līgumu ar Aksioma. Saskaņā ar Nomas līguma nosacījumiem (**). Nomas līguma

rezultātā Neste iegūst iespējas veikt komercdarbību divās degvielas uzpildes stacijās: Jūrmalā un Iecavā.

Starp Neste un Aksioma 15.07.2005. ir noslēgts Nomas līgums. Saskaņā ar šo Nomas līgumu Neste nomā no Aksioma kustamos un nekustamos īpašumus, kas atrodas Jūrmalā, Kaugurciema 83 un Iecavas novada „Krustiņos”. Minētie nekustamie īpašumi sastāv no (**). Nomas līgums stājas spēkā ar brīdi, kad Aksioma iesniedz Neste (**).

Nomas līgums ir spēkā (**).

Nomas līguma 2.2. punktā noteikts, ka (**).

Īpašuma, kas atrodas Iecavas pagasta „Krustiņos”, pieņemšanas – nodošanas aktu Neste un Aksioma pārstāvji parakstīja 10.10.2005., īpašuma, kas atrodas Jūrmalā, Kaugurciema ielā 83 – 19.09.2005. Attiecīgās pieņemšanas – nodošanas aktu parakstīšanas dienas arī uzskatāmas par apvienošanās dienām (atsevišķi uz katru nekustamo īpašumu). No minētā izriet, ka Neste ir ieguvusi tiesības izmantot Aksioma aktīvus un tādēļ saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktu paziņotais darījums ir vērtējams kā apvienošanās Konkurences likuma izpratnē.

3. Ziņojumā norādīts, ka darījuma mērķis, t.i., darījums tiek realizēts saskaņā ar Neste attīstības stratēģiju palielināt benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības apmērus Latvijā. (**). Pēc Darījuma īstenošanas (Nomas līguma) Neste Jūrmalā būs divas A24 degvielas uzpildes stacijas: Kaugurciema ielā 83 un Viestura prospektā 21, bet Bauskā un tās tuvākajā apkārtnē – Iecavas pagasta „Krustiņos” – viena degvielas uzpildes stacija.

Ziņojumā ir identificēts viens konkrētās preces tirgus, kurā darbojas Neste un Aksioma un kurš tiktu ietekmēts apvienošanās rezultātā - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus. Ziņojumā definēti šādi konkrētie ģeogrāfiskie tirgi:

- Rīga un tās tuvākā apkārtnē (ieskaitot Jūrmalu).

Ziņojumā Neste lūdz Konkurences padomei izvērtēt iespēju definēt minēto tirgu kā benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgu Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē, kas ietvertu arī Jūrmalu, bez šo teritoriju atsevišķas nošķiršanas, to pamatojot ar Konkurences padomes lēmumu lietā Nr.539k/02/06/16. Minētajā lēmumā norādīts, ka „(..) starp DUS pilsētu teritorijās un starp DUS ārpus šīm teritorijām ir ierobežota aizvietojamība (..). Darba vietas vairumam Latvijas iedzīvotāju ir savas dzīves vietas administratīvajā teritorijā vai tās apkārtnē, izņēmums ir apdzīvotās vietas, kas koncentrējas ap Rīgu (..)”. Konkurences padome, izvērtējot Ziņojumā sniegto tirgus definējumu, secināja, ka Jūrmala iepriekš minētā lēmuma izpratnē nav uzskatāma tikai par apdzīvotu vietu, kas koncentrējas ap Rīgu. Jūrmala ir viena no lielākajām Latvijas pilsētām gan pēc iedzīvotāju skaita (2004. gadā – 55 452 patstāvīgie iedzīvotāji), gan pēc teritorijas. Pamatojoties uz iepriekš

minēto, ģeogrāfiskais tirgus definējams kā Jūrmalas pilsētas ģeogrāfiskā teritorija;

- Bauskas pilsēta un tās apkārtnē. Ziņojumā norādīts, ka šajā gadījumā nebūtu lietojams termins „tuvākā apkārtnē”, jo Bausku un Iecavu savieno viens no galvenajiem valsts autoceļiem – A7: Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle). Tā kā liela daļa no degvielas patērētājiem ir caurbraucēji, kuriem nav nepieciešams izmantot degvielas uzpildes stacijas, kas atrastos administratīvajās teritorijās netālu no dzīvesvietām, Neste uzskata, ka tirgus tādējādi definējams plašāk nekā Bauskas pilsēta un tās tuvākā apkārtnē. Konkurences padome izvērtēja gan Ziņojumā sniegto konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definējumu, gan arī tādus konkrētos iespējamus ģeogrāfiskos tirgus kā maģistrāle A7: Rīgas robeža – Lietuvas robeža, Iecava un tās tuvākā apkārtnē, konstatējot, ka nevienā no iepriekš minētajiem tirgiem darījuma veikšanas (Neste nomas līguma noslēgšanas ar Aksioma) rezultātā koncentrācija, kas ietekmē konkurenci benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū, nenotiks, mainīsies tikai vienas DUS valdītājs no Aksioma uz Neste, kurš pārņems arī Aksioma tirgus daļu šajā tirgū, būtiski nemainoties tirgus struktūrai (nākamā tuvākā Neste degvielas izpildes stacija atrodas Rīgas pilsētas administratīvajās teritorijas robežās).

4. Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū pirms apvienošanās darbojās seši tirgus dalībnieki: SIA „Neste Latvija” ar vienu DUS Viestura prospektā 21, SIA „Latvija Statoil” ar diviem DUS Dubultu prospektā 42a un Kalēju ielā 4, SIA „Ziemeļu Nafta” ar vienu DUS Brikšķu ielā 2, m/n privatizējamā VAS „Latvijas nafta” ar vienu DUS Talsu šosejā 1, SIA „Latimpeks auto” ar vienu DUS Staiceles ielā 3 un Aksioma ar vienu DUS Kaugurciema ielā 83. Benzīna un dīzeļdegvielas tirgū Jūrmalā darbojas arī SIA „Pildne” ar vienu DUS Vienības prospektā 36. SIA „Pildne”, atbildot uz Konkurences padomes 07.03.2006. vēstuli Nr.451, 09.03.2006. vēstulē Nr.72 norādīja, ka DUS (šajā gadījumā - degvielas uzpildes stāvkuģis, kas nostiprināts pie pāļiem un atrodas uz ūdens) ir paredzēta vienīgi visa veida mazizmēra ūdens transporta līdzekļa uzpildei un sauszemes transports šajās DUS degvielu uzpildīt nevar. Tādējādi SIA „Pildne” nav uzskatāma par definētā konkrētā ģeogrāfiskā tirgus dalībnieku.

Nosaukto tirgus dalībnieku minētajās DUS mazumtirdzniecībā pārdotā benzīna un dīzeļdegvielas apjomi (Ls) un tirgus daļas (%) parādītas 1. un 2. tabulā, pārdotā benzīna un dīzeļdegvielas apjomi (litros) un tirgus daļas (%) parādītas 3. un 4. tabulā (SIA „Ziemeļu Nafta” 15.03.2006. vēstule Nr.0063, SIA „Latvija Statoil” 10.03.2006. vēstule Nr.CS003121/149, SIA „Latimpeks auto” 15.03.2006. vēstule Nr.15/03-1, m/n privatizējamās VAS „Latvijas Nafta” 24.03.2006. vēstule Nr.444).

Benzīna apgrozījums (Ls) un tirgus daļas (%)
1.tabula

Tirgus dalībnieks	2002. gads	%	2003. gads	%	2004. gads	%
Neste	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Aksioma					(**)	(**)
Latvija Statoil	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Ziemeļu nafta					(**)	(**)
Latimpeks*	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Latvijas nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100,0	(**)	100,0	(**)	100,0

Dīzeļdegvielas apgrozījums (Ls) un tirgus daļas (%) 2. tabula

Tirgus dalībnieks	2002. gads	%	2003. gads	%	2004. gads	%
Neste	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Aksioma					(**)	(**)
Latvija Statoil	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Ziemeļu nafta					(**)	(**)
Latimpeks*	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Latvijas nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100,0	(**)	100,0	(**)	100,0

* Latimpeks atsevišķi norādījis apgrozījumu (m³) benzīnam un dīzeļdegvielai, apgrozījumu (Ls) norādījis kopā. Kopējais apgrozījums (Ls) atsevišķi katrā tirgū noteikts, ņemot vērā realizētā benzīna (m³) un realizētās dīzeļdegvielas (m³) īpatsvaru kopējā realizētās degvielas apjomā.

Realizētais benzīns (litros) un tirgus daļas (%) 3. tabula

Tirgus dalībnieki	2002.g.	%	2003.g.	%	2004.g.	%	2004.g. (8mēn.) ¹	%
<i>Neste Latvija</i>	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
<i>Aksioma</i>							(**)	(**)
Statoil Latvija (2)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
Ziemeļu nafta					(**)*		(**)	(**)
Latimpeks auto	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
Latvijas Nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100	(**)	100			(**)	100
<i>t.sk. Neste Latvija un Aksioma kopā</i>			(**)	(**)			(**)	(**)

¹ Aprēķina dati 8 mēnešu periodam, balstoties uz informāciju par gadu

Realizētā dīzeļdegviela (litros) un tirgus daļas (%)

4. tabula

Tirgus dalībnieki	2002.g.	%	2003.g.	%	2004.g.	%	2004.g. (8mēn.)	%
<i>Neste Latvija</i>	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
<i>Aksioma</i>							(**)	(**)
<i>Statoil Latvija (2)</i>	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
Ziemeļu nafta					(**)*		(**)	(**)
Latimpeks auto	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
Latvijas Nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100	(**)	100			(**)	100
<i>t.sk. Neste Latvija un Aksioma kopā</i>	(**)	(**)	(**)	(**)			(**)	(**)

* DUS sāka darboties 24.02.2006.

5. Neste un Aksioma konkrētajā tirgū ir konkurenti, tādēļ apvienošanās uzskatāma par horizontālu apvienošanos.

Konkurences likuma 16. panta trešā daļa nosaka, ka Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū.

SIA „Latvija Statoil” tirgus daļa (pēc apgrozījuma Ls) konkrētajā tirgū ir būtiski lielāka – (**) (benzīna mazumtirdzniecības tirgū) un (**) (dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū). Pārējo tirgus dalībnieku tirgus daļas ir: SIA „Latimpeks auto” – (**) un (**) attiecīgi benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū, privatizējamā VAS „Latvijas nafta” (**) un (**) attiecīgi benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū.

SIA „Latvija Statoil” tirgus daļa (pēc realizētā degvielas apjoma) konkrētajā tirgū ir būtiski lielāka – (**) (benzīna mazumtirdzniecības tirgū) un (**) (dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū). Pārējo tirgus dalībnieku tirgus daļas ir: SIA „Latimpeks auto” – (**) un (**) attiecīgi benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū, privatizējamā VAS „Latvijas nafta” (**) un (**) attiecīgi benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū, tirgus dalībniekiem savā starpā veidojot pietiekami efektīvu konkurenci. Konkurences padome, izvērtējot Neste un citu tirgus dalībnieku tirgus daļas konkrētajā tirgū, iepriekš minētos un citus apstākļus, secina, ka šīs apvienošanās rezultātā neveidojas dominējošais stāvoklis, kā arī neveidojas būtisks konkurences samazinājums konkrētajos tirgos.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 2. pantu, 6. panta pirmās daļas 4. punktu, 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un otrās daļas 1. punktu, 16. panta pirmo un ceturto daļu un Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 “Kārtība,

kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos”, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, SIA “Neste Latvija” noslēdzot nomas līgumu ar SIA „Aksioma – R.S.” par kustamā un nekustamā īpašuma: 1) degvielas uzpildes stacijas Jūrmalā, Kaugurciema ielā 83, 2) degvielas uzpildes stacijas Iecavas novada „Krustiņos” nomu.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme

(**) ierobežotas pieejamības informācija